

Ukanikorongi u Ire Ubana a Asu u Aza a Korintiya

Ukukpa u kadyanshi

Bulus korongu tā ukanikorongi u na vi ubana a asu u atoni a da a'ari a Korintiya an aza roku a le pini de a ka sapulusa Bulus. U suku tā kabangī ka ne Taitu ba u yanka ama yi kadyanshi a kaci ka ili i'ya i'ari i mayun. An Taitu gonoi u tonuko tā Bulus an ama ushani a wushuki n i'ya u danai, shegai aza roku a da pini a buwai bawu a wushuki. A ukanikorongi u na vi, Bulus cikpa tā abangī a ne, kpam u yain kadyanshi ka aza da a 'yuwan yi vi.

Bulus todugbusuko tā ama yi tyoku da wari wa ciga u yain, kpam n i'ya i kangu yi u yain nala vi. A kapala kpam, u yain kadyanshi a kaci ka ugbashika Kashila. U yan tā kadyanshi tyoku da Atoni a ka ɓangamgbanq. A makorishi u wenike tā kaci ka ne an wari kasuki ka maci ka Kawauwi.

Tagarada u na wa wenike tsu tā tyoku da Atoni a ka yan manyan gogo-na, n tyoku da a ka ɓangamnkoshi ma Atoni n awenishiki a da a ka yanka Kawauwi manyan. U yan tā kadyanshi hal gai tyoku da a ka nákaikebe n ili i maci adama a manyan ma Kashila. U wenike tsu tā an makoshi ma mayun ma tsu yan manyan adama a ili i'ya wa tsara wa, shegai adama a ili i'ya ama a ka tsara. U dana tā, a'ayin a da baci a yain ukuna bawu pini ucira n uciga u Yesu, ukuna u nala u woko de u gbani. Shegai a'ayin a da baci a yain ukuna n ucira n uciga u Yesu, ukuna u nala wa zuwa tā Kashila

ka pana kayanyan kpam a tsara ucira u mayun a likimba.

Ili i'ya i'ari a tagarada u na vi

Bulus cikpai Kashilà (1:1-11)

Manyan ma kasuki ubana a asu u ama a Kashilà
(1:12–2:17)

Adooki a asuvu a uciga u Kawauwi (3:1–7:16)

Kune ubana a asu u aza a unambi (8:1–9:15)

Bulus kasuki ka mayun ka (10:1–13:10)

Idyani i makorishi (13:11-13)

Idyani i Bulus

¹ Mpa Bulus, Kashilà ka ka cigai ka dangasa mu n woko kasuki ka Yesu Kirisiti Kawauwi. Timoti wà tà pini kabolo nà mpa a'ayin a da n korongi ukankorongi u na vi.

Kuwa ku Atoni ku Kashilà ka kàri a ilyuci i Korintiya ka ma koronku, n gbà aza da a'ari ama a Kashilà a kapashi ka Akataya.

² Asàkà Kashila Tata u tsunu n Yesu Asheku Kawauwi a nàkà dà ukuna u shinga nà ndishi n shinga.

Bulus cikpai Kashila

³ Cikpai Kashilà eyi uza da wàri Tata u Asheku a tsunu Yesu Kawauwi! Kashilà Tata aya uza da wàri n iyali kpam n unàkà ndishi n katakasuvu.

⁴ Utu nàkà tà ndishi n katakasuvu a'ayin a da baci tsari a asuvu a kadambula, tsara tsu nàkà aza roku ndishi n katakasuvu. A'ayin a da baci aza roku a'ari a asuvu a kadambula, tsa fuda tà tsa nàkà le icun i ndishi n katakasuvu n nala n da Kashilà ka nàkà tsu vi. ⁵ Mayun da wàri an tsa pana ikyamba cika adama a Kawauwi. Mayun da kpam

tsu tsu tsara ndishi n katakasuvu cika adama a Kawauwi.⁶ Tsu pana baci ikyamba, tsa zuwa ta uma u da Kashila ka naqaa da ndishi m atakasuvu n iwauwi adama a upana u ikyamba u nala vi. A'ayin a da baci dem Kashila ka naqaa tsu ndishi n katakasuvu, tsara tsu gbamatangu da da. Kpam i fuda i kawunku n ahankuri a upana u ikyamba vi.⁷ Uzuwa u uma u tsunu ubana ara de waa ta n ucira, kpaci tsu reve ta i pana baci ikyamba tyoku da atsu tsu panai, ya wusha ta ndishi n katakasuvu tyoku da atsu tsu wushai.

⁸ Ama a va, tsa ciga ta i reve tyoku da tsu panai ikyamba a uyamba u Asiya. A zuwuka tsu ta ukuna u da u lai ucira u tsunu, hal tsu takpai uma gbam tsa yan uma kpam wa.⁹ Mayun da, tsu zuwa ta tsa kuwa. Shegai ukuna u nala u zuwa tsu ta tsu gitaa uwushuku n Kashila, shegai kaci ka tsunu wa, kpaci aya u tsu 'yangasa akushe.¹⁰ Kashila ka wauwa tsu ta a'ayin a da tsu yain evu n ukuwa vi, tsu reve ta kpam wa lya kapala n uwauwusa tsu.¹¹ Wa wauwa tsu ta kpaci edaa ya bangasa tsu ta an ya yansaka tsu kavasu. Adama a nala, Kashila ka wushuku ta kavasu ka de. Wa zuwuka tsu ta una u shinga, kpam ama ushani a ka cikpa yi ta adama a ili i'ya u yanka tsu.

Bulus qasakai ve nwalu ma ukyawunsa u ne

¹² Tsu ciiba baci n ili i'ya tsu yain, tsu tsu dana ta tsu yan ta mazanga an bawu tsu yain ukuna u gbani. Kain dem tsu tsu rongo ta mai, kpam tsu tsu sokonku da ko ili wa. Ukuna u shinga u Kashila u da u zuwai uyan ili i nala yi gba, ugboji u likimba u da wa. Tsu rongo ta mai ko nte wa, hal gai u kana

baci n aða. ¹³⁻¹⁴ An tsu koronku dã vi, tsu yan tã kadyanshi n aða karara, tsu sokonku dã ko akani a te wa. Adama a nala, n zuwa tã uma ya reve tã gbã i'ya tsu korongi. I tsã tã i revei ili i roku a ili i'ya tsa tono, shegai tsu zuwa tã uma ubana kapala ya reve tã i'ya mai mai, tsãra kain ka Yesu Asheku a tsunu ka yan baci, ya yan tã mazãngã adama a tsunu, atsu kpam tsu yain mazãngã adama a de.

¹⁵ N reve tã ukuna u na vi mai, da gai i zuwai mari n fobusoi ma tuwã n kyawan dã ve n kagita ki, nala Kashilã ka zuwuka dã una u shinga kpaci mari ma tuwã tã ara de kure. ¹⁶ Mari ma ciga tã n batsa n kyawan dã a'ayin a da n wurai ubana a uyamba u Masidaniya n a'ayin a da kpam ma wura ugono. Aku i'ari i ɓanga mu kpam i soku mu a nwalu n vã ubana a kabon ka Yahuda. ¹⁷ N reve tã ya wecike tã ili i'ya i ɓishinka mu uyan i'ya n fobusoi vi. Kadyanshi ka uvurusã a'ene ka ma yanka dã wa. Gogo-na n woko la vi de tyoku u ama a likimba aza da a ka dana ukuna aku a gono a kpãdã u da ushadangu?

¹⁸ I reve tã gai Kashilã uza da i wushuku n eyi da, nala dem u gan tã i reve an tsu tsu dana “Eye” aku tsu gono tsu dana “A'a” kute wa. ¹⁹ Kpací Yesu Maku ma Kashilã u tsu dana “Eye” aku u gono u dana “A'a” kute wa, shegai u tsu rongo tã n katakasuvu ka te. Aya uza da mpa n Sila n Timoti tsu yanka dã kadyanshi a kaci ka ne. ²⁰ Kpací aya u shadangi gbã kazuwamgbani ka Kashila. Adama a nala a da tsu tsu dana “Ami” tsu nãkã baci Kashila tsupige a asuvu a kala ka Kawauwi. ²¹ Cibai, Kashila ka ka tsu zuwa dã hal n atsu dem tsu yain ucira a asu u Yesu. Kashila ki aya dem

u dangasa tsu. ²² U kaara tsu t̄a kugyan ts̄ar̄a u wenike an ̄atsu ama a ne a da koshi. U zuwu ka tsu t̄a dem K̄ulu ku ne a asuvu a atakasuvu a tsunu tyoku u uzuwamgbana ts̄ar̄a u wenike tsu an ili i roku i'ari a utuwā.

²³ Kaban ka baci ma yanka d̄a an n danai n 'yuwan ugonu a Korintiya vi adama a da bawu ma ciga n yan d̄a mavura, ̄asāk̄a Kashil̄a ka yan mu mavura. ²⁴ Ili i'ya ya wushuku n i'ya, i'ya tsa tonusuko d̄a wa. Tsu reve t̄a i'ā t̄a n upityanangu u ucira, adama a nala a da i'ari n ucira. Tsa ciga t̄a tsu yain manyan kabolo n ̄ad̄a ts̄ar̄a i shadangu n maz̄anḡa.

2

¹ N tonuko t̄a kaci ka v̄a, "Ma doku ma tuwā ara de wa, kpaci an n tuwāi ara de caupa vi n zuwa t̄a gba de unamgbukatsumā." ² Shegai ma zuwa d̄a baci unamgbukatsumā, ya wa zuwa mu n pana kayanyan? Ed̄a koshi, kpam eda aza da n zuwai unamgbukatsumā. ³ I'ya gai i zuwai n koronku d̄a nala a ukankorongi u da n sukunku d̄a vi. Ma ciga n kyawan d̄a wa, kpaci ugawunsa n ̄ad̄a wa zuwa mu t̄a ukpād̄a u upana u kayanyan. Kpam eda ama da u gain i zuwa mu upana u kayanyan. Ili i'ya i zuwai ma ciga n pana kayanyan i'ya ts̄ar̄a ed̄a dem i pana kayanyan. ⁴ A'ayin a da n koronku d̄a caupa vi, m̄a t̄a n kadambula n ukpād̄a u upana u kayanyan a asuvu a katakasuvu ka v̄a hal n koronku d̄a n meshi a a'eshi a v̄a cika. N koronku d̄a ts̄ar̄a n zuwa d̄a unamgbukatsumā wa, shegai koronku da n koronku d̄a ts̄ar̄a i reve an ma ciga d̄a cika.

Cimbusukai atoku unyushi u cingi

⁵ Uza roku a asuvu a de u zuwa mu baci unamgbukatsuma, mpa u zuwai utyoku u va wa. Gba de da u zuwai unamgbukatsuma, kpam ya dem wa ta n tyoku da wa pana u da. Ma ciga n dansa cika wa. ⁶ Ubolomgbono u kaci u da aza roku a de ushani a yain a yan yi mavura ma ma gain a na'ka yi vi, ma rawa ta. ⁷ Shegai gogo-na u gan ta i cimbusuka yi i na'ka yi ndishi n katakasuvu tsara kotsu i zuwa yi u rongo n unamgbukatsuma hal upityanangu u ne u rukpa wa. ⁸ Ma folo da, wenike ni an ya ciga yi. ⁹ Koronku da ma koronku da tsara n kondo da, kpam n wene ko ya pana uwenishike u va. ¹⁰ I cimbusuka baci vuma nala vi, mpa dem n cimbusuka yi ta. N cimbusuka yi baci (an baci unyushi warri pini), yan da n yain nala tsara n yanka da ukuna u shinga a ucira u Kawauwi. ¹¹ Tsara Kanangasi* ka lyai kelime n u la tsu ugboji wa, kpaci tsu reve ta afobi a Kanangasi utuwara tsunu.

Kubari ku Bulus a Taruwasa

¹² An n rawai a Taruwasa tsara n yain kubari ku Kadyanshi ka Shinga ka Kawauwi, n cina ta cina Asheku a fobuso de ure adama a manyan mi. ¹³ Shegai n dambula ta cika, kpaci n wene utoku u tsunu Taitu wa. Pini nala, n tonukoi aza da a'ari pini vi, "U yan tsu ben." Aku n lazai ubana a Masidaniya.

Ulya u kaci adama a Kawauwi

* **2:11** Kanangasi; wata, "Shetan" kala ka dem ka Kalapansi.

¹⁴ Tsu cikpa taq Kashilaq cika! Aya u zuwa tsu tsu woko agbashi a ne kpam u tonoi n qatsu a kapala adama a ulya u kaci u Kawauwi. Kashilaq ka banga tsu taq dem tsu tamburuka ureve u Kawauwi ko nte wa tyoku u ili i magulani.[†] ¹⁵ Uma u tsunu waq taq tyoku u magulani ma Kawauwi ka naqka Kashilaq, ma kpam ma tambura a asu u ama da Kashilaq ka wauwusa hal n ama da a ka kuwusa. ¹⁶ A asu u aza da a ka kuwusaq, magulani mi ma woko le de kawan ka ukpa. Shegai a asu u aza da a'ari n uma, magulani mi ma woko le de magulani ma uma. Ya wa fuda wa canga araji a ukuna u nala vi? ¹⁷ Tsaq tyoku u ama da a tsu yan kubari ku kadyanshi ka Kashilaq tsaraq a tsaraq ikebe wa. Nala tsari wa. Shegai umatsi u da tsari u uwoko atsumate a Kashilaq, kpam a asuvu a ucira u Kawauwi tsu tsu dansa taq akani yi a kapala ka Kashilaq.

3

Kazuwamgbani ka savu ka Kashila

¹ Gogo-na gitaq da tsa gitaq ucikpala kaci ka tsunu? Ama roku a rawa taq n ikanikorongi i icikpali ko kpam a zuwa daq i koronku le ikanikorongi i icikpali yi. U gan tsu yain n ikanikorongi nala? ² Shegai eda ukankorongi u tsunu, kpam i'ya taq a asuvu a atakasuvu a tsunu tsaraq ya dem u yain kaneshi u reve kpam i'ya u yain kaneshi vi. ³ I wenike taq a kateshe an eda ikanikorongi i'ya Kawauwi ka korongiaku qatsu tsu bankai i'ya. Kulu Keri ku Kashilaq Uza u Uma ku korongu daq taq a asuvu a atakasuvu a tsunu, shegai a iwaraka ko agbagala a da a yain n atali wa.

⁴ Tsa fuda tā tsa dana nala adama a ucira u upityanangu u tsunu a kapala ka Kashilā adama a Kawauwi. ⁵ Dana da tsu danai tsa fuda tsu yan manyan ma nala mi n kaci ka tsunu wa. Kashilā ka ka zuwai tsu fudai tsu yain gbā i'ya tsu yain vi. ⁶ U zuwa tsu tā tsu fuda tsu woko agbashi a kazuwamgbani ka savu ka ne ka ka wutāi a asu u Kulu Keri. Kazuwamgbani ka savu ki Mele ma a korongi wa, kpaci Mele ma a korongi ma tsu tuko tā ukpā, shegai Kulu ku tsu tuko tā uma.

⁷ Mele ma cau a atali a da a tsu korongu ma, kpam a tsu wene tā tsupige tsu Kashilā a a'ayin a nala yi. Aza a Isara'ila a fuda a bārakpā n a wundi upetiwa'eshi u Musa wa, kpaci wa lada tā cika, ko an u wokoi ulada vi u bārakpā wa. Adama a nala, Mele ma ma wokoi manyan ma ne utuko u ukpā u da, kpam māri n tsupige nala, ⁸ tsupige tsu manyan ma Kulu Keri tsu la tā tsupige tsu Mele. Ko nala wa? ⁹ Manyan ma ma tsu tuko ama ukidāga u ugana n mavura mā baci n tsupige, manyan ma ma tsu zuwa ama a woko ama a maci a kapala ka Kashilā ma yan tā n tsupige tsa tsa la nala vi. ¹⁰ Mayun da an tsupige tsu kazuwamgbani ka cau tsu woko de ili i gbani, kpaci katyashi ka tsupige tsu savu ka la tā ka cau. ¹¹ Mele mā tā n tsupige tsa tsu kporoi. Shegai tsupige tsu kazuwamgbani ka savu tsu la tā ucira, kpaci tsa kporo wa.

¹² Tsa dansa tā bawu uwonvo, kpaci adama a nala a da tsāri n uzuwa u uma. ¹³ Tsā tyoku u Musa wa. Upetiwa'eshi ne u lada tā, shegai u pala tā u da tsāra u zuwa aza a Isara'ila a lyai kelime n uwene katyashi ki n ka kpori wa. ¹⁴ Ama yi a ryagbaja tā, kpam ili i roku i tsu kāngu le tā uwene

ukuna u mayun a'ayin a da baci a yain k̄aneshi u Mele. Kawauwi ka koshi ka fuda ka takpa le ili i'ya i k̄angu le uwene vi. ¹⁵ Ko n gogo-na, a yan baci k̄aneshi u Mele ma Musa, ili i'ya pini i tsu k̄angu le atakasuvu. ¹⁶ Shegai a'ayin a da baci dem uza kpatalai ubana a asu u Asheku, she u takpa yi ili i'ya i k̄angu yi vi. ¹⁷ Asheku a nala yi aya Kulu. Kpam asu da baci dem Kulu ku Magono ma Zuba kari, ku tsu nākā tā utsarā u kaci. ¹⁸ Adama a nala ipetiya'eshi i tsunu i'q kpam upali wa, tsarā tsu wenike tsupige tsu Magono ma Zuba. Kpam Kulu ku Magono ma Zuba ka yan baci manyan a asuvu a tsunu, tsa woko tā tyoku u ne aku tsu wenike tsupige tsu ne cika.

4

Kuzuwater ku ucanga a mgbodo n cin

¹ Kashilā n upana u iyali u ne, u nākā tsu tā manyan ma na mi tsarā tsu yain. Ili i'ya i zuwai bawu tsa wowo i'ya la vi. ² Tsu 'yuwan tā uyan ili i uwono ko kpam i'ya i'ari usokongi. Tsu tsu yinsā ko uza wa, kpam tsu tsu savada uwenishike u Kashilā wa. Ukuna u mayun u da koshi tsu tsu dansa a kapala ka Kashilā, tsarā ama a wushuku an tsari ama a maci. ³ Kadyanshi ka Shinga ka tsa yansa kubari kā baci ukimbi, a asu u aza da a'ari a ure u ukpā da kari ukimbi. ⁴ Kanangasi;* wata, uza cingi uza da wa lya tsugono tsu likimba u na u rumbānāsā tā atakasuvu a le, pini nala, a wushuku n akani a da tsa yansa kubari a kaci ka tsupige tsu Kawauwi wa. A ka wene katyashi

* **4:4** Kanangasi; wata, "Shetan" kala ka dem ka Kalapansi.

ka pige ka ka wakana ara le wa, kpam a reve an Kawauwi ka rotsoi Kashilà wa. ⁵ A'ayin a da tsa kyawunsa n tsu yanyi kubari ku Kadyanshi ka Shinga ka Kashilà ki, kubari ku kaci ka tsunu ka tsa yansa wa, shegai ku Yesu Kawauwi an wàri Asheku. Atsu agbashi a de a da adama a ili i'ya Yesu yanka tsu. ⁶ Kashilà ka ka danai, “Asákà katyashi ka wakana a asuvu a karimbi!” U zuwa tsu t tsu reve an katyashi ka na ki katyashi ka tsupige tsu Kashilà ka, ka tsu tsu wene a upetiwa'eshi u Yesu Kawauwi.

⁷ Kuzuwatere ku ucanga ku na ki a asu u Kashila da tsu tsri ka, shegai tsri t tyoku u mgbodo n cin a asu u da kuzuwatere ku ucanga ki kri. Nala u wenike t an ucira u pige vi a asu u Kashilà da u wuti, shegai ara tsunu wa. ⁸ A uka tsu a asuvu a awuya cika, shegai a fuda a minjara tsu wa. Ko tsu reve baci kpam ili i'ya tsa yan wa, tsu tsu bul uzuwusa uma an ili i shinga i roku ya git wa. ⁹ A zuwa tsu t tsu panai ikyamba cika, shegai Kashilà ka sk tsu wa. A tsu gbashangu tsu t a iyamba, shegai gb n nala a wacinsa tsu wa. ¹⁰ A'ayin a da baci tsa pana ikyamba nala, ikyamba i tsunu i tsu wenike t tyoku da Yesu panai ikyamba a'ayin a da u kuwi vi. Pini nala, ama a ka wene t uma u Yesu a asuvu a ikyamba i tsunu. ¹¹ Nala wri, kain dem tsu tsu reve t gaawan a ka wuna tsu t adama a da tsa gbashika Yesu. Pini nala, ama a ka wene t uma u Yesu a asuvu a ikyamba i tsunu i'ya ya kuw. ¹² Tsu wushuku t tsu modono n ukpa, tsr ed i tsr uma.

¹³ A korongu t a Tagarda u Kashilà, “Dansa da ma dansa an u wokoi n wushuki.” Uwushuku u

te u da tsari n u da, kpam dansa da tsa dansa an u wokoi tsu wushuki. ¹⁴ Kashilà ka 'yangasà tì Yesu Asheku a asuvu a ukpa. Tsu reve ta kpam an Kashilà ka tuwà ka 'yangasà tsu n Yesu. Kashilà ka bidya tsu tì kabolo n adata kpam tsu shamgba a kapala ka ne. ¹⁵ Gbà ukuna u na vi adama a ukuna u shinga u de u da. Tyoku da ama ushani a'ari ulya kelime n uwusha ukuna u shinga u Kashilà, nala dem a'ari ulya kelime n ucikpa Kashilà, Kashilà kpam kari a udoku uwusha tsupige cika.

Upityanangu a asu u Asheku

¹⁶ Ili i'ya gai i zuwai bawu tsa buləuzuwa uma i'ya gai la vi. Ko an u wokoi ikyamba i tsunu ya kuwusa, kain dem kulu ku tsunu ku tsu tsara ta ucira u savu. ¹⁷ Upana u ikyamba u da tsa pana gogo-na wa gan wa, kpam wa barakpa wa. Shegai wa bangaa tsu ta tsu tsara tsupige tsa tsu lai upana u ikyamba vi cika, kpam tsupige tsi tsa yan n utyoku wa. ¹⁸ Tsu zuwa a'eshi a tsunu a ili i'ya tsa wene wa, shegai a ili i'ya bawu tsa wene. Ili i'ya tsa wene vi ya barakpa wa, shegai ili i'ya bawu tsa wene vi ya yan n utyoku wa.

5

¹ Tsu reve taq a wasa baci katani ka tsa rongo na vi; wata, tsu kuwa baci tsu asakai ikyamba i na yi, Kashilaq ka fobusuko tsu taq kuwa ka tsa rongo a zuba. Asu u da eyi fobusoi n kaci ka ne kpam bawu wa kotso. ² Tsu wowo de n ikyamba i'ya tsari n i'ya gogo-na, adama a nala tsu matsa de a uka tsu ikyamba i savu a zuba tyoku u aminya a savu. ³ A'yain a nala tsa rongo kpam kataba wa, kpaci

tsa uka taq ikyamba i savu a zuba. ⁴ An tsa rongo n ikyamba i na yi tsaq taq ushadangi n kadambula kpam tsa pana taq ikyamba. Shegai uwowi u tsunu u zuwa tsu tsu cigi ukpaqaku tsu asaqka ikyamba i na yi wa. Tsa ciga taq tsu asaqka ikyamba i cau yi, kpaci tsa wusha taq ikyamba i'ya bawu ya kuwa. ⁵ Kashilaq ka n kaci ka ne u fobuso tsu adama a nala yi, kpam u nakaq tsu Kulu Keri tsaraq ku woko tsu uzuwamgbana u da wa wenike an uma u savu u na vi mayun da.

⁶ Adama a nala kain dem tsu rongo n atakasuvu a ucira. Tsu reve taq a'ayin a da baci tsaraq n uma a ikyamba i na yi, tsaq a kuwa ku te n Asheku wa. ⁷ Tsa tono taq ili i'ya tsu wushuki n i'ya, shegai tsu tono ili i'ya tsu wenei wa. ⁸ Adama a nala a da n danai tsaq taq n atakasuvu a ucira. Tsu la taq uciga tsu asaqka ikyamba i na yi tsaraq tsu bana a kuwa a asu u Asheku tsu rongo de. ⁹ Tsaq baci n uma pini na a ikyamba i na yi, ko kpam tsaq baci bawu uma, uciga u tsunu tsu yanka yi ili i'ya wa pana kayanyan u la taq ili i'ya i buwai gba. ¹⁰ Ili i'ya i zuwai i'ya, kain ka roku gba tsunu tsa shamgba taq a kapala ka Kawauwi kpam u yanka tsu afada. Ya dem a asuvu a tsunu wa wusha taq katsupi ka ili i'ya u yain a'ayin a da waraq n uma a ikyamba i na yi, ko i'a baci mai ko icingi.

Utuko u ama a asu u Kashila

¹¹ Adama a da tsu revei an tsa pana uwonvo u Asheku da i zuwai tsu matsai tsaraq ama a kpatala a gono a asu u ne. Kashilaq ka reve taq tyoku da tsaraq mayun, tsa ciga da taq i reve tyoku da tsaraq. ¹² Tsa ciga tsu doku tsu wenike da aradaq a kaci ka

ili i'ya tsarı wa, shegai tonuko da tsa tonuko dà ili i'ya tsarı tsàrà i yain mazàngà adama a tsunu. Pini nala, da ya tsàrà ili i'ya ya dana a kaci ka aza da a tsu wenike aràdì a kaci ka ili i'ya ama roku a tsu dansa a kaci ka le, shegai a'qà ama a maci a kapala ka Kashilà wa. ¹³ U woko baci yavu ijàn i'ya tsa sumà, tsàrà u tuko Kashilà tsupige da. U woko baci kpam yavu tsà n ugboji u tsunu, nala kpam tsàrà tsu bàngà dà da.

¹⁴ I'ya baci dem tsa yan, yan da tsa yan i'ya kpaci uciga u Kawauwi u dà wa tono n àtsu. Tsu wushuku tà an uza roku; wata, Kawauwi ka kuwàì adama a ko ya wa, adama a nala tsu wushuku tà an gba tsunu tsu kuwàì. ¹⁵ U kuwàì tа tsàrà u wauwa ko ya wa, tsàrà aza da a wushai uma u savu adama a ne, a rongo kpam uma u da ele a ka pana kayanyan koshi wa. Shegai a rongo uma u da Kawauwi ka pana kayanyan, uza da kuwàì kpam a 'yàngàsà yi tsàrà u wauwa le.

¹⁶ Adama a nala a da tsu àṣákàì ubidisa atoku tyoku da likimba u yawunsai a kaci ka le. Caupa, tsu tsu yawunsa tà a kaci ka Kawauwi tyoku da likimba u tsu yan, shegai gogo-na nala wàri wa. ¹⁷ Uza da baci bolomgbonioi kaci n Kawauwi, Kashilà ka gonuko yi tà vuma u savu. Ukuna u cau a kaci ka ne u kotso de, kpam i puwàñ de. Ko ndya wa i ne Kashilà ka gonuko i'ya de i savu. ¹⁸ Kashilà ka ka yain ili i na yi gba, u tuko tsu evu n eyi adama a ili i'ya Kawauwi ka yain. U nàkà tsu manyan ma utuko ama evu n eyi. ¹⁹ Akani a tsunu yi a da, Kashilà ka tukuso tà ama evu n eyi a akere a Kawauwi. Kashilà ka tsu cíbusa unyushi u cingi u le wa. U nàkà tsu tà kpam akani a ndishi n shinga

a na yi. ²⁰ Kashila ka zuwa tsu tā tsu woko aza a manyan a unā u Kawauwi, kpam u woko tā yavu folo da wa folo dā i pana kadyanshi ka tsa tono. Adama a Kawauwi a da tsa dansa, kpam tsa folo dā tā i asāka Kashila ka tuko dā evu n eyi. ²¹ Kawauwi ka yan unyushi u cingi wa ko kenu! Shegai Kashila ka gonuko yi uza u unyushi u cingi adama a tsunu, tsarā Kawauwi ka gonuko tsu ama a maci a asu u Kashila.

6

¹ Tsu yan tā manyan kabolo n Kashila, kpam tsa folo dā tā kotsu i wushi ukuna u shinga u ne gbani wa. ² U dana tā a Tagarada u Kashila, “A’ayin a rawa baci a da ma wenike dā asuvayali, ma pana tā kavasu ka de. Kain ka iwauwi n bāngā dā tā.” ◊

Mayun da, Kashila kā tā ufobusi u bāngā dā gogo-na. Ara kain ka iwauwi ka.

Upana u ikyamba u Bulus

³ Tsa ciga aza roku a ‘yuwan manyan mi wa, adama a nala tsa ciga i’ya tsa yan i zuwa aza roku a rukpaā wa. ⁴ I’ya baci dem tsa yan, tsu tsu ciga tā tsu wenike atsu agbashi a mayun a Kashila a da. Tsu kawunku tā gbā upana u ikyamba n ahankuri. ⁵ A lapa tsu ta. A zuwusa tsu tā a kuwa ku a’ali. Kakumā ka ama ka pana tsu tā upan hal a ‘yangasasai atakasuvu a ama. Tsu yan tā manyan hal tsu dukpai. Roku tsu tsu lavuta wa. Roku kpam tsa tsarā ilikulya wa. ⁶ Tsu wenike tā kaci ka tsunu atsu agbashi a Kashila a da, kpaci tsu

◊ **6:2** Isha. 49:8.

nangasa kaci ka tsunu n tsicingi wa, tsə tə n ureve u da Kashilə ka tsu nákə. Tsu tsu yan tsali wa. Tsu tsu yansaka tə ama ukuna u shinga. Tsə tə n ucira u Kulu Keri, kpam tsa ciga tə ama mayun mayun. ⁷ Kadyanshi ka mayun ka tsa yansa kubari, kpam Kashilə ka ka nákə tsu ucira vi. Tsə tə n ukuna u maci u da u woko tsu yavu burundu n marağə ma tsa ciga adama a kuvon. ⁸ Kashilə ka tsa gbashika ama a ka nákəsə tsu baci karingə, ko a goruso tsu baci. Kashilə ka tsa gbashika ama a ka cikpala tsu baci, ko a ka nákəsə tsu baci a'ala a cingi. Ama a bidya tsu tə aza a kabən, shegai kain dem ukuna u mayun u da tsa dansa. ⁹ Ya dem reve tsu tə, shegai a gonoi a ka yanka tsu yavu a reve tsu wa. Tsa rongo yavu ukpə wə evu, shegai atsa na, hal n gogo-na tsə tə n uma. Tsu pana tə ikyamba cika, shegai a wuna tsu wa. ¹⁰ Kain dem tsu tsu rongo tə n mazəŋə, ko a asuvu a a'ayin a upana u ikyamba. Aza a unambi a da tsəri, shegai tsu zuwai ama ushani a yain utsəri a asuvu a upityanangu. Tsə n ili wa, shegai mayun da wəri an tsəri n ko ndya wa.

¹¹ Edə aza a Korintiya, tsu dansa tə n ədə karara. Atakasuvu a tsunu a shadangu tə n uciga u de. ¹² Tsu əsəkə də uciga wa, shegai edə i əsəkə tsu tə uciga. ¹³ Ma dansa tə n ədə tyoku da ma dansa nə mmuku n və. Wenike tsu uciga tyoku da ətsu tsu wenike də.

Kuwa ku Kashilə ka uma

¹⁴ Kotsu i yain manyan kabolo a asu u te n aza da bawu a wushuki n Kawauwi wa. Ukuna u shinga n u cingi wa rongo kabolo wa. Katyashi n

karimbi a ka rongo kabolo a asu u te wa. ¹⁵ Niða Kawauwi n Kanangasi* a ka walamgbana? Niða uza ða wushuki n Kawauwi wa walamgbana n uza ða bawu u wushuki? ¹⁶ Kuwa ku Kashilà ka walamgbana n ameli wa, ko kenu. Kpam ãtsa kuwa ku Kashilà Uza u Uma. Kashilà ka dana tã, “Ma dusuku tã n ele aku n zuwa kuwa ku va a asu u ða a'ari. Ma woko tã Kashilà ka le, ele kpam a ka woko tã ama a va.” ◊

¹⁷ Adama a nala, Magono ma Zuba ma dana tã, “Wutai a asuvu a le i peci kaci ðe n ele. Kotsu i sawa ili i'ya Mele ma danai i'ã n ashinda wa, tsara n wushi ða.” ◊

¹⁸ Magono ma Zuba, Uza u Ucira Gbà u dana tã, “Ma woko tã Tata u ðe, edà kpam ya woko tã mmuku n va.” ◊

7

¹ Aje a va, Kashilà ka ka yansàka tsu kazuwamgbani ka na ki. Adama a nala tsu sumai ili i'ya ya zuwa tsu nangasa ikyamba n a'ulu a tsunu n icadi. Tsu ñakai Kashilà tsupige,aku tsu matsu tsu yain gbà i'ya tsa yan tsu woko tyoku u ne dere.

Ipeli i'ya Bulus warì n i'ya

² Kukpunkà tsu atakasuvu a ðe! Tsu nusuka ko uza wa. Tsu nangasa kpam upityanangu u uza wa. Tsu ryafa ko uza wa. ³ Dana ða n danai nala an ma ciga n zuwuka ða unyushi wa. Mari n tonuko ða tã caupa an tsu tsu rongo ða ucibusà, ko ndya

* **6:15** Kanangasi; wata, “Shetan” kala ka dem ka Kalapansi.

◊ **6:16** Adkp. 26:12; Izk. 37:27. ◊ **6:17** Isha. 52:11; Izk. 20:34.

◊ **6:18** 2 Sam. 7:14.

baci tani ya gita. ⁴ N wushuku taq n ada gba gba. Kain dem n tsu rongo taq n mazanga adama a de. I gbamatangu mu katakasuvu. Ko an u wokoi mari ushadangi n kadambula, i zuwa mu taq ma pana kayanyan.

⁵ An tsu rawai a uyamba u Masidaniya, tsu tsaraq uwunvuga wa. Tsu cina taq kadambula ukyawin n atsu. Tsu shilakqnasai n atokulalu, kpam tsa modono n uwonvo a atakasuvu a tsunu.

⁶ Shegai Kashilq ka ka tsu nak a aza da a'ari n kadambula ndishi ma atakasuvu, u nak tsu taq ndishi ma atakasuvu a'yin a da Taitu tuwai ara tsunu. ⁷ Mayun tsu pana taq kayanyan an tsu gawunsai n Taitu, shegai gba ili i'ya i zuwai tsu panai kayanyan cika i'ya an i gbamatangu yi katakasuvu. U tonuko tsu taq an ya ciga mu uwene kpam hal ukuna u bala da n ukuna u da i yain. U tonuko mu taq tyoku da i matsai i da ya ciga i banga mu. An n panai nala, n pana taq kayanyan cika.

⁸ Ko ukankorongi u vaq u nangasa da**q** baci katsuma, ukuna u bala mu an n korongi u da wa. A kagita ukuna wa bala mu taq an u nangasa da**q** katsuma, shegai unamgbukatsuma u de u barakpa wa. ⁹ Gogo-na kpam ma taq n mazanga. Mazanga ma ma yan an n nangasa da**q** katsuma wa, shegai unamgbukatsuma u de u zuwa da**q** taq i savadai ahali a de. Adama a nala tsu shitanga da**q** wa, ko kenu.

¹⁰ Kpaci Kashilq ka fuda taq ka yan manyan n unamgbukatsuma u tsunu u banga tsu tsu kpatala tsu asak unyushi u cingi tsu tsaraq iwauwi. Ukuna wa bala tsu n unamgbukatsuma u nala vi wa. Shegai unamgbukatsuma vi a kaci ka ukuna u likimba u da baci, wa tuko taq ukpa.

¹¹ Zuwai a'eshi a asu u unamgbukatsumaq u nala vi u da Kashilaq ka ciga da i pana u yain a asuvu a de. U zuwa da ta i gonuko ugboji. U zuwa da ta ya ciga i wenike an bawu i'ari n unyushi. U zuwa da ta upan n uwonvo. U zuwa da ta ya ciga i wene mu. U zuwa da ta i matsa i bangaa aza roku. U zuwa da ta uciga u uyan uza da nusai mavura dere. Ukuna u nala u zuwa da ta i wenike kaci ka de kabirya da wa. ¹² Korongu da n korongi ukankorongi u na vi tsarq i wene, a kapala ka Kashilaq, tyoku da i'ari ufobusi i panaka tsu. Korongu da n korongi adama a uza da nusai wa, ko adama a uza da a nusukai wa. ¹³ Ili i'ya gai i zuwai tsu gbamai asuvu i'ya gai la vi.

Ko an u wokoi tsari n ugbami u asuvu, tsu la ta upana kayanyan an Taitu warri dem n upana kayanyan, kpaci i wenike ta an bawu warri n ili i'ya ya balaq yi. ¹⁴ Tsu tonuko yi ta tyoku da tsu panai kayanyan adama a de, kpam i wenikei an n yain dere. Gba i'ya tsu tonuko da vi mayun da, kpam i wenikei Taitu ili i'ya tsu danai a kaci ka de ki mayun da. ¹⁵ Pini nala, uciga u ne ubana ara de u lya ta kelime n ugbonguro, a'ayin a da baci u cibai tyoku da gba de i panakai udani u ne, n tyoku da i wusha yi n uwonvo n uje u ikyamba. ¹⁶ Ma ta n mazangaa an ma fuda ma wushuku n qada gba gba.

8

Atoni a naqaa kune yaa

¹ Aje a va, tsa ciga ta i reve tyoku da Kashilaq ka wenikei ukuna u shinga u ne a a'uwa a Atoni a uyamba u Masidaniya. ² A pana ta ikyamba kpam n unambi cika, shegai mazangaa ma le ma kotso

wa, kpam a nákà t ili i'ya i lai i'ya a ka ciga le a nákà. ³ Asákà gai n tonuko d, a nákà t tyoku d a ka fuda hal gbm u lai ushani. Ko uza u tonuko le a yain nala wa. ⁴ Shegai a rongo tsu ufolo tsu sákà le dem a bng ama a Kashil aza da a'ri a Urishelima. ⁵ Tsu yawunsa gbm a ka fuda a ka nákà nala wa! A git t a nkai kaci ka le a asu u Asheku, aku ara tsunu. Ili i'ya Kashil ka ciga i'ya la vi. ⁶ Taitu da git d uwenishike unákà, adama a nala tsu folo yi u doku u gono ara de u bng d tsr i koruso ili i'ya i git vi. ⁷ I yan t ko ndya wa mai hal gbm i paskai cika: I'a t n upityanangu kpam i' t uyan u kadyanshi ka shinga. I'a t dem n ureve, kain dem ya ciga i bng, kpam ya ciga tsu cika. Adama a nala, tsa ciga d t i yain ukuna u shinga vi mai a asu u unákà yaa.

⁸ Shegai dana da n danai she i nákà ko bawu ya ciga wa, ko an u wokoi a'uwa a Atoni a roku a ka ciga t a yain nala. Ure u roku u da dem u da ya wenike uciga u maci. ⁹ I reve t ukuna u shinga u Yesu Kawauwi Asheku, i reve t an Kawauwi kri n utsr, shegai adama a de u woko t uza u unambi, tsr adama a unambi u ne ed i tsr utsr.

¹⁰ Adooki a v a da na: Nbalu ed aza a kagita aza da i cigai i nk, kpam ed aza a kagita a da i nkai vi. ¹¹ Gogo-na, ma ciga t i koruso manyan ma i git uyan vi. Wenikei an ya fuda ya koruso manyan mi n maloko tyoku d i git ma. Nkai a asuvu a ili i'ya i'ri n i'ya. ¹² Ya ciga baci i nk, wa yan n kalen ko ndya i nkai wa, kpaci Kashil ka la t uciga i nk a asuvu a ili i'ya i'ri n i'ya, shegai i nk ili i'ya bawu i'ri n i'ya wa.

¹³ Ma ciga i nákà ili ushani hal i woko bawu ili, aku i rongo a upana ikyamba an bawu i'ari n ili wa. Ma ciga tā uza da baci dem wári pini u zuwa kukere dere. ¹⁴ Gogo-na naha, i'á tā n ili ushani. Ili i'ya i'ari n i'ya ya fuda tā ya bángá aza da bawu a'ári n ili. Aku ubana a kapala a tuwá baci a tsárai, aku a bángá dà dem a'ayin a da baci bawu i'ari n i'ya, pini nala, she i woko uná u te. ¹⁵ Tagaràda u Kashilà u dana tā, “Uza da baci bolongi ili ushani, i tsu pasa ili i'ya wa ciga wa, shegai uza da baci bolongi kenu, wa namba ili wa.” ◊

Taitu n aje a ne

¹⁶ N cikpa tā Kashilà an u zuwai Taitu wa ciga dà tyoku da ma ciga dà. ¹⁷ Taitu wushuku tā u yain ili i'ya tsu tonuko yi u yain. Wá tā n maluwa cika ma wa ciga u tuwá ara de, tun bawu tsu tonuko yi gbám nala. ¹⁸ Aya la tsa suku kabolo n utoku uza da wári Katoni, uza da kpam gbá Atoni a ka cikpala adama a manyan ma ne a asu u uyan kubari ku Kadyanshi ka Shinga. ¹⁹ Atoni yi a dangása yi tā dem u bana kabolo n átsu tsa nákà baci kune ku na ki. Yan da tsa yan manyan ma na mi tsárá tsu nákà Asheku tsupige, kpam tsu wenike an tsa ciga tsu bángá cika.

²⁰ Kpací tsa ciga ko uza u káñá tsu n unyushi u tyoku da tsu nákai kune ku pige ku na ki wa. ²¹ Shegai tsa ciga tā tsu yain ili i'ya Asheku a ka pana kayanyan n ili i'ya i'ari dere a a'eshi a ama.

²² Tsa suku tā dem vuma roku kabolo n ama a re a nala yi. Kain dem vuma na wá tā ufobusi adama a ubángá. U wenike tsu tā nala a ure kau-kau,

◊ **8:15** Uwt. 16:18.

kpam gogo-na dem wa la tā uciga ubānga. Kpaci u wushuku tā n aqda cika. ²³ Uza roku u wecike baci Taitu, i dana utoku u vā u da uza da wa yan manyan na mpa tsarā u bānga da. A'uwa a Atoni a suku tā ama a na yi ara de, kpam a tuko tā tsupige a asu u Kawauwi. ²⁴ Wenike le uciga, tsarā gba a'uwa a Atoni a reve an tsu yain dere a asu u mazanga n i'ya tsu yain adama a de.

9

Kune adama a aza a unambi

¹ N wene ili i'ya ya zuwa mu n koronku da adama a kune ka i fobusoi ya naqka ama a Kashila yi wa. ² N reve tā bānga da ya ciga i bānga. Ma ta n mazanga adama a nala yi, kpam ma ta a utonusuko ama a asuvu a Masidaniya n da eda Atoni a da i'ari a Akataya, i fobuso tā tun na⁶balu tsarā i naqka. Adama a umatsa u da i matsai ya ciga i naqka vi, u zuwa tā aza roku aza a Masidaniya a ka ciga dem a naqka. ³ Shegai mpa pini ma sukunku da atoku a nala yi tsarā kadyanshi ka tsunu a kaci ka de ka woko ka gbani wa. Ma ciga tā i fobuso, kpaci n tonuko le tā i fobuso de. ⁴ Ma pana tā uwono, eda kpam dem ya pana tā uwono, mpa n Atoni a roku a Masidaniya tsu tuwa baci tsu cina da bawu afobi, cina n tonuko le tani de i fobuso de! ⁵ Da n wenei yavu wa gan tā n suku atoku a nala yi a kapala ka vā a wene kune ka i yain kazuwamgbani ki i fobuso tā ka. Nala wa wenike tā an n ucigi u de u da i naqkai, shegai mpa n matsa da wa.

⁶ Ma ciga tā i reve, uza u ce baci ili kenu, ili kenu i'ya wa kapa. Uza da baci kpam u cei ili ushani, wa kapa tā ili ushani. ⁷ Adama a nala ya

dem u yawunsa tyoku u kakumä ka ili i'ya wa näkä. Kotsu vu näkä ili wa, ikyamba i vunu i 'yanga baci vu näkä wa. Kotsu vu näkä ili wa, va wene baci yavu mätsä da a ka mätsä vu vu näkä. Kpaci Kashilä ka la tä uciga uza da u näkäi n ipeli.

⁸ Kashilä kpam ka zuwuka dä tä unä u shinga u da u lai ili i'ya i nambai. Pini nala, da kain dem ya yan n ili ushani, kpam i yain n i'ya kaberikete hal i näkäsä adama a manyan ma shinga gba.

⁹ Tagaräda u Kashilä u dana tä:

"Gbani da vuma u maci u tsu näkä aza a unambi kune,
kpam ukuna u maci u ne wätä pini bawu utyoku."

◊

¹⁰ Kpaci Kashilä ka ka tsu näkä kacimbi icun, u näkä kpam ilikulya. Wa doku tä ili i'ya i'ari n i'ya kakumä, tsära i tsära i'ya ya näkä ushani a asu u uyan ukuna u shinga. ¹¹ Wa kukpätä ure kau-kau u da wa zuwa dä i yain utsari tsära i yansa kune yaa. Pini nala, da ama ushani a ka cikpa Kashilä a'ayin da baci tsu näkä le kune ku de.

¹² Pini nala, ili i shinga i re ya gitä tä, ili i'ya ama a Kashilä a nambai a ka tsära tä i'ya, ama a ka cikpa tä kpam Kashilä n mazangä. ¹³ Ya rongo tä a unäkä Kashilä tsupige kpaci i näkä tä yaa. I wushuku tä n akani a kaci ka Kawauwi, kpam i panäka tä a da an i näkäi Atoni a Urishelima yaa hal n Atoni a da a buwai. ¹⁴ Gogo-na alya pini a ka yanka dä kavasu, kpam a ka ciga dä uwene, adama a ukuna u shinga u pige u da Kashilä ka yanka dä. ¹⁵ Asäkäi tsu cikpai Kashilä adama a kune ka u näkä tsu gbani.

◊ 9:9 Ishp. 112:9.

10

Bulus yain kadyanshi ka manyan ma ne

¹ Mpa Bulus uza da wa folo dã vi, kpam n matanu n tsishinga tsu Kawauwi tsa ma folo dã. Aza roku a dana tã, a'ayin a da baci märi kabolo n ądã n tsu gajarakpa ikyamba wa,aku n rongo n asuvu a shen a'ayin a da baci bawu märi evu n ądã. ² A'ayin a da n doku n tuwã dã ukondo, u känä tã n yanka aza da a ka wundya tsa tono tã ukuna u likimba asuvu a shen. Ma ciga i zuwa mu n yanka dã nala wa. ³ A likimba da tsarı, shegai kushulu ku tsunu unä u te da kari n tyoku da aza likimba a ka yansawa. ⁴ Tsu tsu shiläkänä n iwunukatsu icun i'ya aza a likimba a tsu shiläkänäkwa. Iwunukatsu i tsunu i'ä tã n ucira u da u wutai a asu u Kashila u da wa wacinsa ucira u asu kau-kau u utokulalu. ⁵ Tsu tsu wacinsa tã kananamgbani n gbä icun i arädi a da a ka bishinka uza ureve Kashila. Tsu tsu känä tã uyawunsa u gbani u ama,aku tsu zuwa le a panäka Kawauwi. ⁶ A'ayin a da baci i wenikei ya panäka de Kawauwi gbä gbä, pini nala,aku tsu rongo ufobusi adama a da tsa yanka aza da bawu a ka panäka Kawauwi mavura.

⁷ Gogo-na ili i'ya ya wene n a'eshi koshi i'ya ya wundya. Shegai u gan tã i ciba an tsarı aza a Kawauwi tyoku da dem aza a arädi a nala a tsu dana ele aza a Kawauwi a da a'ari. ⁸ Mayun da warì an tsu tsu dansa n agoni a kaci ka ucira u da Asheku a näkä tsu tsarä tsu ɓangä dã, shegai adama a da tsa varangu dã wa. N tsu pana uwono adama a ukuna u nala wa. ⁹ A'ayin a da n koronku dã vi, ma ciga i yawunsa yavu uwonvo u da ma ciga n zuwa dã i pana wa. ¹⁰ Aza roku a da,

“Ikanikorongi i Bulus i'q t̄ n ucira kpam n kalen cika, shegai w̄ baci kabolo n q̄tsu, u tsu yan n ucira wa. Kpam kadyanshi ka ne ka tsu yan n kalen wa.” ¹¹ Ma ciga t̄ a reve ukuna u roku: Gogo-na naha ts̄a kabolo n aq̄da wa, da i zuwai tsu korongi ukuna u na vi a ikanikorongi. Shegai a'ayin a da baci ts̄ari kabolo n aq̄da, tsa wenike t̄ ucira vi tyoku da tsu wenikei u da a ikanikorongi yi.

¹² Tsa kawan tsu bidya kaci ka tsunu unq u te n aza da a tsu yawunsa kaci ka le a'q t̄ n kalen wa. A tsu boluko t̄ kaci ka le ure u uratsanaka aku a ratsanaka kaci ka le n u da. A tsu gawuntangu t̄ kaci ka le n ko ndya wa tyoku da ele a'ari. Nala wa wenike t̄ an bawu a revei ili. ¹³ Shegai q̄tsu tsa yan arqd̄i a kaci ka ili i'ya i'ari a kateshe n manyan ma Kashilq̄ ka nq̄k̄ tsu tsu yain wa. Arqd̄i a da koshi tsa yan a da a manyan ma Kashilq̄ ka suku tsu tsu yain, kpam ed̄a dem i'q t̄ a asuvu a manyan ma nala mi. ¹⁴ Arqd̄i yi a wura tyoku da u gain tsu yain a da wa, q̄tsa gb̄m aza a kagita aza da a tuko d̄a Kadyanshi ka Shinga ka Kawauwi. ¹⁵ Tsu tsu yan arqd̄i adama a ili i'ya aza roku a yain i woko yavu q̄tsa tsu yain i'ya wa. Shegai tsu zuwa t̄ uma upityanangu u de wa gbama t̄ hal u zuwa manyan ma tsunu ara de ma lyai kelime cika. ¹⁶ Tsa ciga t̄ tsu ba tsu yain Kadyanshi ka Shinga ki a asu u mb̄ari mb̄ari. Tsa ciga tsu yain arqd̄i n manyan ma aza roku a yain a asu u le wa. ¹⁷ Tagarq̄da u Kashilq̄ dana t̄, “Va ciga baci vu yain arqd̄i, she vu yain a da a ili i'ya Asheku a yain.” ¹⁸ A kaci ka uza da wa cikpalasa kaci ka ne kpam,

◊ **10:17** Iri. 9:24.

u tsu tsara icikpali wa. Shegai Magono ma Zuba ma wushunku baci uza, vuma nala vi aya wa tsara icikpali i mayun.

11

Bulus n asuki a kaban

¹ Ma ciga ta i yanka mu ahankuri a'ayin a da baci n yain maku ma utengeshi. Mayun n folo da ta i yanka mu ahankuri. ² Ma kirana ta n ada cika tyoku da Kashila ka kirana n ada. I'a ta tyoku u maku ma uka ma bawu ma revei vali, uza da a yankai kazuwamgbani ka iyolo i vali u te koshi; wata, Kawauwi ka la vi n kaci ka ne. ³ Shegai gogo-na ma pana ta uwonvo u da a ka puwunsa atakasuvu a de tsara i asaka utono Kawauwi mayun mayun n uwulukpi, tyoku da kali ka yinsai Hawa† n ugboji u cingi u ne. ⁴ Tsu tonuko da ta ukuna u Yesu, kpam i wushai Kulu Keri, i wushuki kpam n akani a tsunu. Shegai i asakai aza roku a tonuko da ukuna u roku kau n u Yesu. Gogo-na ufobusi u da i'ari i wushi kulu ku roku de kau, i wushi kpam akani a roku. ⁵ N wene aza da a ka isaq kaci ka le "asuki a pige" a la mu wa. ⁶ Gaawan n tsu dansa karkar tyoku u le wa, shegai n reve ta ili i'ya ma dansa. Tsu yan ta gba i'ya tsa yan tsu wenike da ili i na yi mai. ⁷ N zuwa da i tsupa mu adama a Kadyanshi ka Shinga ka n yanka da kubari wa. N gonuko ta kaci ka va kenu, aku n naqda da tsupige. An n yain nala vi, n nusa? ⁸ An a'uwa a Atoni a roku a ka naqasa mu ikebe, u woko ta yavu bokuso da ma bokusó ikebe yi tsara n gbashika da. ⁹ N namba baci ili a'ayin a da mari n ada, n tsu tonuko da i bangaa mu wa. Atoku a

da a wutai a Masidaniya a tuwai pini na, a na^{ka}
 mu t^a gba ili i'ya ma ciga. N taba d^a ufolo i b^{ang}a
 mu wa, kpam ma folo d^a wa. ¹⁰ Ko uza w^a la a
 asuvu a uyamba u Akataya uza da wa bishinka mu
 uyansa kadyanshi a kaci ka ili i nala wa. N dana t^a
 kpam nala adama a ukuna u mayun u Kawauwi
 u da w^ari a asuvu a v^a. ¹¹ N dana baci ma ciga n
 zuwuka d^a araji wa, u woko yavu ma ciga d^a wa?
 Nala wa. Ko Kashil^a ka reve t^a ma ciga d^a.

¹² Kpam ma lya t^a kelime n uyan ili i'ya ma yan
 gogo-na vi, kpaci ma ciga t^a n bishinka ama a nala
 uts^ara u ili i'ya a ka yanka aradi. A ciga t^a a dana
 manyan ma a ka yanka aradi yi m^a t^a un^a u te n ma
 tsunu. ¹³ Ama a na yi asuki a kab^an a da. Manyan
 ma le ma a tsu yanka kab^an, aku a gonukoi kaci
 ka le ts^ara a rotso asuki a mayun a Kawauwi.
¹⁴ Shegai mpa n yan majiyan ma ili i nala wa! Ko
 Kanangasi* ka gonuko t^a kaci ka ne ts^ara u rotso
 katsumate ka zuba^t ka katyashi. ¹⁵ Adama a nala,
 tsu yan majiyan an agbashi a Kanangasi a gonukoi
 kaci ka le a rotso agbashi a da a ka yan manyan ma
 ukuna u shinga wa. Shegai a makorishi a ka ts^ara
 t^a mavura dere n ili i'ya a yain.

Upana u ikyamba u Bulus

¹⁶ As^ak^a n doku n tonuko d^a: Ko uza kotsu u
 wundi yavu mpa katengeshi ka wa. Shegai nala
 baci ya wundya, she i pan^aka mu tyoku da ya
 pan^aka katengeshi, mpa dem^aaku n yain aradi
 kenu. ¹⁷ A'ayin a da baci ma cikpala kaci ka v^a
 nala, tyoku u Asheku u da n tsu dansa wa, shegai

* **11:14** Kanangasi; wata, "Shetan" kala ka dem ka Kalapansi.

tyoku u katengeshi. ¹⁸ Ama ushani a ka yan tā arādī a kaci ka ili i'ya a yain a likimba. Adama a nala mpa dem ma yan tā arādī. ¹⁹ Edā aza dā ya wundya yavu i'lā n ugbojī, i tsu pana tā kayanyan ka upana kadyanshi ka atengeshi. ²⁰ I tsu yan tā gbām ahankuri n aza dā a tsu gonuko dā agbashi a le, ko a ryafusa dā, n aza dā a tsu yinsāsa dā. I tsu yan tā dem ahankuri n aza dā a tsu wundya yavu a la dā, ko aza da a tsu 6asasa dā. ²¹ N tsu pana tā uwono n dana tsā n ucira u da tsa yan nala wa.

A ka yan baci arādī, mpa dem ma yan tā, shegai utengeshi u da uyan nala vi. ²² A dana baci ele kagali ka Ibirahi ka, mpa dem uza u kagali ka Ibirahi ka. Ele aza a Isara'ila a dā baci, mpa dem nala. Ele mmuku n tsikaya m Ibirahi n dā baci, mpa dem nala. ²³ Ele agbashi a Kawauwi a dā baci, wa woko mu tā utengeshi n dansa baci nala. Shegai tyoku dā ma gbashika yi u la tā tyoku dā ele a ka gbashika yi. N yan tā manyan cika ma ma lai ma le. A zuwusa mu tā a kuwa ku a'ali hal u lai tyoku dā a zuwusa le. Mālapa ma a lapusa mu ma la tā ma a lapusai ele. N yansā tā evu n ukpā a'ayin ushani. ²⁴ Aza a Yahuda a bawan mu tā n kaja'bū hal kamankupa n kuci.† Kutawun ka gbām a bawan mu nala. ²⁵ Aza a Roma a lapusa mu tā n alangu, kutatsu ka gbām a yanka mu nala. A taba mu tā uvarāṣa n atali tsārā a wuna. N so tā nwalu a kpatsu, kpatsu ku tāsā tā nā mpa hal kutatsu. N

† **11:24** A a'ayin a nala yi, a bawan baci vuma hal amangare, wa kuwa ta kpaci asoje yi a reve tā tyoku dā a ka bawan vuma hal u kuwā ko kpam ukpādā ukuwā. A bawan yi tā kamankupa n kuci a asakā yi a unā u ukpā shegai wa kuwā wa.

taba tə urukpə a mini n kuvuli hal ubana kuvuli ku roku. ²⁶ Nwalu n kakumə mi, n tsu zuwa mu tə n yain evu n ukpə adama a uwaya u mini n adama a aza a magalakə. N yan tə evu n ukpə adama a ama a və, aza a Yahuda, kpam hal n Awulawa. N tsu yan tə evu n ukpə a ilyuci ilyuci, n a kakamba, hal n mala dem. N yan tə dem evu n ukpə adama a aza da a danai ele Atoni a da, shegai Atoni a da wa. ²⁷ N yan tə manyan cika hal n togbolukoi, a'ayin ushani n tsu lavuta gbəm wa. N tsu ronguso tə n kambulu n kakuli, kpam a'ayin ushani n tsu tsərə ilikulya wa. N soso tə kutanu kpaci mə n aminya a u'uka cika wa. ²⁸ Hal n ara gai, kain dem u tsu woko tə yavu va da n canga tə ucanga u araji kpaci n tsu ɓalə tə asuvu adama a a'uwa a Atoni. ²⁹ A'ayin a da baci bawu aza roku a'ari n ucira, n tsu woko tə dem bawu ucira. Asuvu a tsu suđugba mu tə a'ayin a da baci n wenei a yinsai uza roku tsərə u yain unyushi.

³⁰ U kənə baci n cikpala kaci ka və, ma yan tə nala adama a ili i'ya i zuwa mu n woko bawu ucira. ³¹ Kashilə ka reve tə kabən ka ma yan wa. Aya Kashilə n Tata u Yesu Kawauwi Asheku, uza da a ka cikpala hal ubana bawu utyoku. ³² An məri a Damasuka, uza da wari gomuna a'ayin a da Arita wa lya tsugono, wari u ciga tə u kənə mu, adama a nala, u zuwa tə aza a uwundya ukyawan a ilyuci yi. ³³ Shegai aje a və a zuralakpa mu a asuvu a mabana a ilinuku i kasaga ka ilyuci ki. Tyoku da n lai a akere a gomuna yi da la vi.

Asheku a wenikei Bulus kuwene

¹ U kana tā n yain arādī, ko an u wokoi ko kalen ma lya pini wa, shegai ąsąkā n yain a da adama a kuwene n ili i'ya Asheku a wenike mu. ² Ayen kupa n a nishi a da a wurai, Kashilā ka wusha tā Katoni ka Kawauwi ka roku a asu u uwunvugusa a zuba u Kashilā a'ayin a roku. N reve wa, ko ikyamba i ne i'ya i walai, ko kpam kulu ku ne, shegai Kashilā ka reve tā. ³⁻⁴ N doku n dana, n reve tā a bidya tā vuma u na ubana a asu u uwunvugusa a zuba. Shegai ko ikyamba i ne i'ya i banai a zuba vi ko kulu ku ne ka koshi ku banai n reve wa, Kashilā ka ka revei. U pana tā kadyanshi ka roku ka bawu wa fuda wa todugbo, n ili i'ya bawu Kashilā ka ąsąkā uza dana. ⁵ Adama a nala ma yan tā arādī adama a vuma na vi, shegai ma yan a da adama a kaci ka vā wa, she ili i'ya ya zuwa mu n reve an bawu māri n ucira. ⁶ Māri ma ciga baci n yanka kaci ka vā arādī, wa woko mu utengeshi wa, kpaci māri ma dansa tā ukuna u mayun. Ma yan a da adama a kaci ka vā wa. Ma ciga ama a nākā mu tsupige tsa tsu lai tsu ili i'ya a wenei ma yan ko n danai wa.

⁷ U gan n woko n arādī a kaci ka ili i pige i pige i'ya Kashilā ka wenike mu wa. Da gai i zuwai u nākā mu mbałā n pana ikyamba yi, tyoku da kawana ka tsu sapa ikyamba. U woko yavu katsumate ka Kanangasi* ka ka zuwa mu n pana ikyamba, u 6ishinka mu kpam uyan arādī. ⁸ N folo tā Asheku hal kutatsu tsarā u takpa mu ukuna u na vi. ⁹ Shegai u tonuko mu, “Ukuna u shinga

* **12:7** Kanangasi; wata, “Shetan” kala ka dem ka Kalapansi.

u və u rawa vu tə. A'ayin a da baci bawu vəri n ucira, ucira u və u tsu shadangu tə ara vunu." Adama a nala, gogo-na mə tə n mazəŋə ma ma yan arədi adama a da bawu məri n ucira, ucira u Kawauwi u yain manyan ara və. ¹⁰ Adama a da wa woko ukuna u shinga a asu u Kawauwi u da baci ma namba ucira, ko ama a ka tonusuko mu baci kagbani, ma yan tə mazəŋə. Ma namba baci ili adama a da wa woko ukuna u shinga a asu u Kawauwi, ko a ka yanssa mu baci mavura, ma yan tə mazəŋə. A ka zuwusa mu baci n pana ikyamba adama a da Kawauwi ka tsərə ukuna u shinga, ma yan tə mazəŋə. Kpam a'ayin a da baci dem n nambai ucira, a'ayin a nala a da ma tsərə ucira cika.

Bulus wa ciga tə aza a Korintiya

¹¹ Tyoku u katengeshi u da ma dansa, shegai eda i zuwa mu ma dansa nala. Eda i gain ya dansa ukuna u maci a kaci ka və. Ko mə baci ili i roku wa, aza da a danai ele "asuki a pige" a da vi a la mu wa. ¹² A'ayin a da məri kabolo n ədə vi, n rongo tə n ahankuri kpam n yanssa tə manyan ma ucira n iryoci n ili i'ya ya tuko ikunesavu i'ya i gain kasuki ka mayun ka yain. ¹³ Adama a nala, i wusha tə ili i'ya a'uwa a Atoni a da a buwai a wushai. Ili i te i'ya i takpanai: N gonuko kaci ka və n woko də kaləndəm wa. Yanka numu ahankuri!

¹⁴ Mpa pini ma fobuso tsərə n tuwə n kyawan da ukyawan u tatsu. Shegai hal n ara ma boluko də kaləndəm wa. Eda ma ciga, shegai ikebe i de wa. Mmuku n da n gain a fobo ikebe adama a ubidya araji a isheku i le wa, shegai isheku i bidya araji a mmuku n le. ¹⁵ Adama a nala, mə tə n mazəŋə

ma ma nákə ko ndya wa i və adama a de, hal gbam n kaci ka və dem. Ya jebe uciga u da ya ciga mu vi an u wokoi n la də uciga?

¹⁶ Aza roku a de a wushuku tə an bawu n woko də kaləndəm. Shegai, hal n gogo-na alya pini a ka yawunsa yavu ugboji u da n yain n yanka də kabən tsərə n wanda də. ¹⁷ Ama da n sukunku də vi, uza roku wə pini uza da ryafa də? ¹⁸ N folo tə Taitu tuwə ara de, kpam n tutsku yi tə kabolo n Katoni ka roku. Shegai u ryafa də wa. Edə dem n kaci ka de i reve tə an mpa n eyi ko ndya wa unə u te u da i'ari tsu, kpam uyawunsa u da tsu u te.

¹⁹ Gaawan ya dana tə dana da tsu danai gbə nala tsərə tsu wenike an tsəri ama a maci. Nala wa. Tsu tsu dansa tə tyoku də Kawauwi ka ciga tsu tsu dansa a kapala ka Kashilə. Edə aje a tsunu a da, kpam ko ndya baci tsa yan, yan da tsa yan i'ya tsərə tsu zuwa də i gbama. ²⁰ Kpacı ma pana tə uwonvo u da n tuwə də baci ukyawan, ahali a de a kpədə mu uyankpa, kpam adama a nala, ahali a və dem a ka yankpa də wa. Ma pana tə uwonvo u da ma cina də n i nanamgbani, ko n i yanyi malyon ma ili i'ya ama a'ari n i'ya. Ma pana tə uwonvo u da ma cina də n asuvu a shen, ko kpam ya cigaka kaci ka de ko ndya wa. Ma pana tə dem uwonvo u da ma cina də n i tonusuki ama kagbani, ko n i yanyi ndyami. Kotsu kpam gai n cina də n i yanyi aradì, ko ya rongo kaberikete bawu i kənəi kaci wa. ²¹ Mayun də ma pana uwonvo u da n tuwə baci gaawan Kashilə ka və ka gonuko mu tə kenu adama a de. Kpam ma sə tə adama a aza da a'ari a ka yansa unyushi u cingi bawu a kpatalai a əsəkəi ukuna u ashində u le, n tsishankala, n ukuna u

uwono.

13

Bulus kotsoi unaka adooki a ne

¹ Ma tuwā tā ara de utuwā u tatsu. Tagarāda u Kashilā da, “U kānā tā ama a re ko ama a tatsu a reve n ukuna u dā a kānāi vuma n u dā mayun da.” ♦ ² An n doki n tuwāi ara de utuwā u ire, n rono tā aza dā a ka yansa ūnyushi u cingi atsuvu. Gogo-na dem an bawu māri evu n ądā, ma doku tā ma dana u dā: A'ayin a dā baci n doku n tuwāi ara de, ko uza wa la a asuvu a mavura wa. ³ Ma wenike dā tā an mayun dā Kawauwi ka dansa a unā u va. An wa yansa manyan ara de, u yansa ma bawu ucira wa, shegai wā tā n ucira. ⁴ Mayun dā u rongoi bawu ucira a'ayin a dā a wandamgbana yi, shegai gogo-na n ucira u Kashilā u dā wa rongo. Atsu dem tsā n ucira wa, tyoku dā Kawauwi ka rongoi a mawandamgbani. Shegai ya wene tā an tsa tuwā tsu rongo n ucira u Kashilā, tyoku dā Kawauwi ka rongo.

⁵ Vecei kaci ka de mai, i kondo kaci ka de i wene ko i'q pini ukāni n i'ya i wushuki vi. I lya baci ukondo vi, ya reve tā an Yesu Kawauwi wāri a asuvu a de. I reve baci an Yesu wāri a asuvu a de wa, i rukpā de ukondo vi. ⁶ Ma zuwa tā uma i wene an bawu ątsu tsu rukpāi ukondo vi. ⁷ Tsu yan tā kavasu ubana a asu u Kashilā kotsu i yain ili i cingi wa. Yan dā tsa yan kavasu nala tsārā ama a wene an tsāri mai wa, shegai tsārā u zuwa dā i yain ili i'ya i'ari mai, ko u woko baci yavu ątsu tsu rukpā ukondo vi. ⁸ Ili i'ya koshi tsa yan i'ya, i'ya ya zuwa

◊ 13:1 U.Ml. 19:15.

tsu tsu tutsvuku ukuna u maci kelime. Tsa yan ili i'ya ya k^{ang}u u d^a wa. ⁹ Ko an u wokoi bawu ts^{ari} n ucira, ts^a t^a n maz^{ang}a an ed^a i'ari n ucira. Tsu yan t^a kavasu adama a d^a ya l^{ap}ula i woko mai. ¹⁰ Koronku d^a ma koronku d^a ili i na yi kahu n rawa la. Yan d^a n yain nala ts^{ar}a n tuw^a baci, ili i'^a la i'ya ya zuwa mu n barana d^a n ucira wa ma dansa baci n q^{ad}a n ucira u d^a Asheku a n^{ak}a mu. U n^{ak}a mu ucira vi adama a d^a ma varangu d^a wa, shegai adama a d^a ma g^{ang}a d^a.

Idyani i makorishi

¹¹ Gogo-na ama a v^a, ma kotso de ukankorongi u na vi. N tonuko d^a t^a: Yanyi maz^{ang}a! Savadai ahali a de. Kiranai n i'ya n tonuko d^a. Rongoi n katakasuvu ka te n ko ya wa. I rongo kabolo n^a ndishi n shinga. Pini nala, Kashil^a ka uciga n ka ndishi n shinga ka rongo t^a n q^{ad}a.

¹² Damamgbanasai a asuvu a uciga u Atoni. ¹³ Gb^a Atoni a d^a a'ari pini na a ka sukunku d^a t^a idyani i le.

¹⁴ As^{ak}a ukuna u shinga u Yesu Kawauwi Asheku, n uciga u Kashil^a, n^a ndishi n kabolo n Kulu Keri a rongo n q^{ad}a gba.

**Kazuwamgbani ka savu n Tsikimba n abon a
da a dangasai a kazuwamgbani ka cau
New Testament in Tsikimba (NI:kdl:Tsikimba)**

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tsikimba

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tsikimba

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

a4f6a28b-3d6d-50b4-a81b-06ae05a66010